

ADVIESNOTA

Afdeling: Maatschappelijk Welzijn	Afd. hoofd L. van Hal	Besluitenlijst Openbaar	Perspublicatie: Nee Na:	Info raad: Nee	Datum: 5 mei 2014	Verseon nr. 14/08692
Behandeld door: F.F. van der Galiën-Veldman						
Ondernemingsraad		Georganiseerd overleg		Commissie		Raad
d.d.:		d.d.:		d.d.:		d.d.: 1 juli 2014
Overleg gepleegd met: Mariska Derksen, de beleidsadviseur van de gemeente Steenwijkerland en de medewerkers van de IGSD.			Besluit d.d.: 20 mei 2014 Conform advies met redactionele aanpassingen			
Afschrift naar:						
B	W Smidt	W Van Schelven	W Geertsma	S		
				Conform		

Onderwerp:

Jaarrekening 2013, Begrotingswijziging 2014 en Meerjarenbegroting 2015-2018 van de Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland Westerveld.

Korte toelichting:

De Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland Westerveld vraagt de gemeenteraad vanuit hun controlerende bevoegdheid hun zienswijze te geven over de meerjarenbegroting 2015-2018 en de eerste begrotingswijziging 2014. De jaarrekening- en verslag 2013 wordt voor kennisgeving aangeboden.

Beslispunten

1. De gemeenteraad voorstellen de jaarrekening en -verslag 2013, de resultaten van de sturings- en controleafspraken 2013 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De gemeenteraad voorstellen voor de meerjarenbegroting 2015-2018 een zienswijze in te dienen over de niet realistisch gevonden taakstelling;
3. De gemeenteraad voorstellen voor de meerjarenbegroting 2015-2018 ook een zienswijze in te dienen over en de begrote specifieke besparing voor de gemeente Steenwijkerland door de samenwerking tussen NWG en IGSD waarover (nog) geen 'smarte' afspraken zijn gemaakt;
4. De gemeenteraad voorstellen over het jaar 2015 nog geen sturings- en controleafspraken tussen gemeente en IGSD vast te stellen omdat het nieuwe beleid in het kader van de invoering van de Participatiewet nog niet is vastgesteld;
5. De gemeenteraad voorstellen in te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2014 van de IGSD;
6. De meerjarenbegroting 2015-2018 van de IGSD via de 1e bestuursrapportage 2014 verwerken in de primitieve meerjarenbegroting 2015-2018 van de gemeente;
7. De eerste begrotingswijziging 2014 van de IGSD verwerken in de eerste bestuursrapportage 2014.

Bijlage bij collegevoorstel

Registratienummer: 14/08692

Toelichting

1. Onderwerp

Jaarrekening 2013, Begrotingswijziging 2014 en Meerjarenbegroting 2015-2018 van de Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland Westerveld.

2. Inleiding

De Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland Westerveld (IGSD) vraagt de gemeenteraad vanuit hun controlerende bevoegdheid hun zienswijze te geven over de meerjarenbegroting 2015-2018 en de eerste begrotingswijziging 2014.

De jaarrekening- en verslag 2013 wordt voor kennisgeving aangeboden.

De meerjarenbegroting 2015-2018 is vooral gebaseerd op aannames. Door de invoering van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2015 is nog veel onzeker. De rijksbudgetten zijn nog onbekend en het beleid inclusief verordeningen moeten nog vastgesteld worden. De verwachting is dat bij de eerste bestuursrapportage 2015 veel bijgesteld zal moeten worden.

3. Gevraagde beslissing (advies)

1. De gemeenteraad voorstellen de jaarrekening en – verslag 2013, de resultaten van de sturings- en controleafspraken 2013 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De gemeenteraad voorstellen voor de meerjarenbegroting 2015-2018 een zienswijze in te dienen over de niet realistisch gevonden taakstelling;
3. De gemeenteraad voorstellen voor de meerjarenbegroting 2015-2018 ook een zienswijze in te dienen over de begrote specifieke besparing voor de gemeente Steenwijkerland door de samenwerking tussen NWG en IGSD waarover (nog) geen ‘smarte’ afspraken zijn gemaakt;
4. De gemeenteraad voorstellen over het jaar 2015 nog geen sturings- en controleafspraken vast te stellen omdat het nieuwe beleid in het kader van de invoering van de Participatiewet nog niet is vastgesteld;
5. De gemeenteraad voorstellen in te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2014 van de IGSD;
6. De meerjarenbegroting 2015-2018 van de IGSD via de 1^e bestuursrapportage 2014 verwerken in de primitieve begroting 2015-2018 van de gemeente;
7. De eerste begrotingswijziging 2014 van de IGSD verwerken in de 1^e bestuursrapportage 2014.

4. Beoogd effect

Het sturen en controleren van de IGSD op:

- Een rechtmatige uitvoering van de overgedragen regelingen;
- Een effectieve, efficiënte en rechtmatige inzet van de beschikbare budgetten;
- Een goede, gerichte en tijdige dienstverlening aan de burger;
- Vooraf geformuleerde doelstellingen op het terrein van bedrijfsvoering, werk, inkomen en minimabeleid.

5. Argumenten

- a. De IGSD als uitvoeringsorganisatie werk en inkomende financiële ruimte geven voor het voeren van een efficiënte en doelmatige organisatie die aan de gestelde doelen voldoet;
- b. De financiële middelen aan de IGSD beschikbaar stellen om de overgedragen taken uit te kunnen voeren.

6. Kanttekeningen

Jaarrekening 2013

Programmakosten

Doordat de economische recessie nog niet ten einde is, hebben we ook in 2013 wederom te maken gehad met een stijgend klantenbestand. Het definitieve gemiddelde aantal cliënten is 20% hoger uitgevallen in relatie tot de primitieve begroting 2013. De primitieve begroting wordt ruim anderhalf jaar voor de aanvang van het jaar gemaakt. Dit geeft een behoorlijk vertekend beeld. De daadwerkelijke stijging van de cliënten tussen december 2012 en december 2013 is 20 cliënten. Wij constateren enige stabilisering van het bestand vanaf mei 2013. Voor de langere termijn wordt echter nog wel een lichte stijging verwacht. De werkelijke gemiddelde kosten van een uitkering zijn laag in onze gemeente. Dit wordt o.a. veroorzaakt door een behoorlijk aantal cliënten die alleen recht heeft op zak- en kleedgeld omdat ze in een instelling verblijven. Daarnaast zijn er veel cliënten met inkomsten. In het najaar van 2013 is de definitieve gebundelde uitkering 2013 voor de bekostiging van de uitkering door het ministerie vastgesteld. De totale uitkeringskosten 2013 zijn hoger dan de gebundelde uitkering. Dit betekent dat voor 2013 wederom een aanvullende uitkering van \approx € 65.000 aangevraagd zal worden bij het ministerie.

Apparaatskosten

In de begroting 2013 was rekening gehouden met een bedrag aan apparaatskosten voor de gemeente Westerveld van € 782.925 (€ 4.015 per gewogen cliënt). In de jaarrekening wordt uitgekomen op een bijdrage in de apparaatskosten van de gemeente Westerveld van € 900.375 (3.675 per gewogen cliënt). De prijs per gewogen cliënt is gedaald als gevolg van hogere cliëntenaantallen. De toename van de apparaatskosten wordt deels veroorzaakt door de stijging van de kosten als gevolg van de stijging van de cliëntenaantallen maar wordt ook door het verminderen van het ten laste brengen van apparaatskosten voor re-integratie activiteiten op het werkdeel. Daarnaast heeft de IGSD de in de primitieve begroting opgenomen stelpost voor nog te realiseren bezuinigingen niet gehaald. De IGSD sluit het jaar 2013 af met een positief resultaat € 3.811. Dit wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Dit is conform de afspraken die zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.

Begrotingswijziging 2014

Op basis van de jaarrekening 2013 en voortschrijdend inzicht in de ontwikkeling van de cliëntenaantallen wordt een begrotingswijziging 2014 van de IGSD voorgesteld.

Door de recessie is in de primitieve begroting voor 2014 uitgegaan van een stijging van het gemiddeld aantal cliënten. De toename van het cliëntenbestand WWB/IOAW/Z van de gemeente Westerveld stijgt echter minder snel dan verwacht waardoor deze aantallen naar beneden bijgesteld worden. Gemiddeld van 313 naar 300 cliënten. Daarnaast wordt bij de gemeente Westerveld het gemiddelde bedrag per uitkering naar beneden bijgesteld met € 500. Dit wordt veroorzaakt door het grote aantal cliënten met een zak- en kleedgeld vergoeding. Daarnaast zijn de budgetten voor bijzondere bijstand en schuldhulpverlening enigszins bijgesteld en afgestemd op de (interne) begroting van de IGSD. De stijging van de apparaatskosten zet door. Dit wordt zoals bij het onderdeel jaarrekening 2013 ook al is aangegeven voor een deel veroorzaakt door het niet realiseren van de opgelegde taakstelling en door stijging van organisatie- en personele kosten. Het aandeel van de gemeente Westerveld wordt naar boven bijgesteld met € 166.656. Door de hoge cliëntenaantallen en de wijziging die op de IGSD afkomen in verband met de invoering van de Participatiewet is het niet realistisch te verwachten dat de taakstelling gehaald zal worden. Deze wijziging is al verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2014.

Meerjarenbegroting 2015-2018

Voor de gemeenteraad is de behandeling van de begroting hét sturingsmoment op de IGSD. In de begroting en het jaarplan staan de voorstellen voor uitvoeringsbeleid en bedrijfsvoering. De financiële en beleidsmatige reikwijdte van de IGSD zou hiermee voor het jaar 2015 vastgesteld moeten worden. Gelet op de invoering van de Participatiewet en de daaraan gekoppelde WWB maatregelen per 1 januari 2015 ligt de situatie nu anders. Het beleidskader en de verordeningen moeten nog vastgesteld worden. Ook zijn de beschikbare budgetten nog niet bekend. Kortom het hele beleidsvoorbereidende traject moet nog doorlopen worden. De meerjarenbegroting is dan ook gebaseerd op veel onzekerheden.

De gemeente Westerveld zal deze beleidsvoorbereiding zoveel mogelijk samen doen met de regio gemeenten (Steenwijkerland, Staphorst, Meppel en Zwartewaterland). Gemeenten waarmee wij ook participeren in het Regionaal platform arbeidsmarktbeleid IJssel-Vecht.

Het beleid zal zoveel mogelijk in samenhang met de andere transities in het sociaal domein ontwikkeld worden.

De IGSD die verantwoordelijk is voor het operationeel beleid en de uitvoering is ook gestart met de voorbereidingen op de veranderingen met ingang van 1 januari 2015. Hiervoor is een plan van aanpak in ontwikkeling.

De planning voor de beleidsontwikkeling koerst op ‘deels behandeling van de beleidskaders Participatiewet’ in de raadsvergadering van oktober 2014.

Programmabegroting

De begroting is gebaseerd op inzichten in de bestanden van het eerste kwartaal 2014 en de economische verwachtingen. Ten aanzien van het laatste wordt een licht herstel verwacht. De ervaring leert dat de effecten van dit herstel in onze regio later merkbaar zullen zijn. Voor 2015 wordt dan ook uitgegaan van een stabiliserend bestand en voor 2016 wordt een lichte daling verwacht. Ook is nog geen rekening gehouden met de nieuwe doelgroepen in het kader van de Participatiewet. Geschat wordt dat de nieuwe instroom per jaar zich zal beperken tot een tiental nieuwe cliënten voor de gemeente Westerveld.

Het budget van het rijk dat wij voor de uitvoering ontvangen is nog onbekend. Er kan dan dus ook nog geen zinnig woord gezegd worden over de toereikendheid van deze budgetten. Bij de begroting van de re-integratie kosten is aansluiting gezocht bij het huidige beleid en kosten.

Apparaatskosten

In de begroting van de IGSD is evenals de afgelopen jaren een stelpost nog te realiseren bezuinigingen opgenomen van € 435.000 voor beide gemeenten. De vraag is of dit realistisch is. De gemeente Steenwijkerland heeft de visie dat door de samenwerking met de NWG deze taakstelling haalbaar zal moeten zijn. Veel zal ook afhankelijk zijn van de economische ontwikkelingen. De nieuwe directeur heeft de opdracht deze samenwerking te effectueren. Hiervoor zijn de eerste acties ingezet.

In de afgelopen jaren is gebleken dat een taakstelling van deze omvang op een relatief kleine organisatie niet haalbaar is. Voorgesteld wordt in de zienswijze op te nemen dat de gemeente Westerveld deze taakstelling op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren niet realistisch vindt en hier ook niet mee in kan instemmen.

Het tarief voor de apparaatskosten 2015 is vastgesteld op € 3.045 per gewogen cliënt. Voor de gemeente Westerveld is het gemiddeld aantal gewogen cliënten 253. Hiermee komt de bijdrage aan de apparaatskosten op € 782.925 (jaarrekening 2008 € 696.000, jaarrekening 2009 € 754.800, jaarrekening 2010 € 819.000, jaarrekening 2011 € 748.650, jaarrekening 2012 € 869.040 en jaarrekening 2013 € 900.375).

In de begroting wordt rekening gehouden met een specifieke besparing als gevolg van samenwerking NWG en IGSD van € 152.500. De afspraak is dat de besparing als gevolg van deze samenwerking ten

goede komt aan de gemeente Steenwijkerland. Voor de bepaling van deze besparing zijn echter geen concrete en gemotiveerde lange termijn afspraken gemaakt. Dat er in de toekomst besparingen gehaald kunnen worden is evident maar in welke omvang is lastig te beoordelen. Een eerste stap daarin moet ook zijn om hier ‘smarte’ afspraken over te maken. Hiervoor kan het jaar 2014 gebruikt worden. Daarna kan de berekening gemaakt worden. Voorgesteld wordt om in de zienswijze op te nemen dat de gemeente Westerveld de specifieke besparing als gevolg van de samenwerking NWG en IGSD niet gemotiveerd en onderbouwd vindt en hier op dit moment niet mee in kan stemmen. Voorstellen om het jaar 2014 te gebruiken om hier ‘smarte’ afspraken over te maken.

Sturings- en controleafspraken

De beleidsverantwoordelijkheid en het financiële risico voor de uitvoering van de Participatiewet en in relatie daarmee de bijstandswet en aanverwante regelingen ligt bij de gemeente. De behandeling van de begroting en de jaarrekening zijn de momenten waarop de gemeenteraad kan sturen. De resultaten van de sturingsafspraken van de afgelopen jaren zijn bijgevoegd. Voor het jaar 2015 zijn (nog) geen sturingsafspraken gemaakt. Het beleid moet nog ontwikkeld worden en veel is nog onzeker. In de beleidsstukken die dit jaar aan de raad voorgelegd zullen worden, wordt aandacht besteed aan sturings- en prestatieafspraken. De resultaten van de sturingsafspraken 2013 zijn bijgevoegd.

7. Aanpak – uitvoering - communicatie

Het dagelijks bestuur van de IGSD wordt in kennis gesteld van de zienswijze van de gemeenteraad. Het dagelijks bestuur van de IGSD voegt de commentaren bij de ontwerpbegroting waarna deze voor vaststelling wordt aangeboden aan het algemeen bestuur.

8. Financiën (kosten, baten, dekking)

De meerjarenbegroting 2015-2018 van de IGSD wordt via de 1^e bestuursrapportage 2014 opgenomen in de primitieve begroting 2015-2018 van de gemeente.

De begrotingswijziging 2014 is verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2014.

De jaarrekening 2013 van de IGSD is verwerkt in de jaarrekening 2013 van de gemeente.

9. Bijlagen (indien van toepassing)

- Jaarrekening 2013
- Resultaten sturingsafspraken 2013
- Begrotingswijziging 2014
- Meerjarenbegroting 2015-2018